

NIK: nienależna rekompensata dla koncesjonariusza A2

Utworzono: poniedziałek, 04, listopad 2019 13:11

Sąd Unii Europejskiej stanął po stronie Polski w jej sporze ze spółką Autostrada Wielkopolski (AWSA) o nienależną pomoc publiczną. Podłożem sądowej batalii była rekompensata dla koncesjonariusza z tytułu utraconego przychodu z opłat za przejazd ciężarówek autostradą A2 Nowy Tomyśl – Konin. Wykryty przez kontrolerów NIK niewłaściwy mechanizm rozliczania dopiero po dekadzie zamienia się w realne korzyści finansowe dla Skarbu Państwa.

Najwyższa Izba Kontroli sprawdzała w 2006 r. i 2009 r. umowy koncesyjne na budowę i eksploatację autostrad oraz badała rozliczenia budżetu państwa z koncesjonariuszami z tytułu rekompensat za przejazdy autostradami.

W momencie wstępowania Polski do UE konieczna była zmiana systemu poboru opłat na autostradach. Z początkiem września 2005 roku weszła w życie ustawa o zmianie ustawy o autostradach płatnych, o Krajowym Funduszu Drogowym i ustawy o transporcie drogowym – tym samym zostały zniesione podwójne opłaty dla kierowców ciężarówek posiadających ważną winietę. Po nowelizacji konieczne było uregulowanie kwestii prawnych pomiędzy Skarbem Państwa, a koncesjonariuszami. Autostrada Wielkopolska S.A. zawarła wówczas ze Skarbem Państwa aneks do umowy koncesyjnej gwarantujący rekompensaty z tytułu utraconego przychodu z opłat. Odszkodowanie wypłacano przez prawie 6 lat (1 września 2005 r. – 30 czerwca 2011 r.), do momentu obowiązywania winiet na autostradach płatnych.

W trakcie wspomnianych kontroli Najwyższa Izba Kontroli wykryła szereg nieprawidłowości. Ustalono m.in., że od początku wprowadzenia systemu rekompensat dla koncesjonariuszy za bezpłatne przejazdy autostradami nie zostały podjęte działania, które zapewniłyby ich rzetelne rozliczenie oraz rekompensaty obliczane na podstawie nieaktualnych prognoz ruchu i dochodów. Pokontrolny wniosek NIK o zwrot nadpłaty od AWSA wystosowany do Ministra Infrastruktury nie

NIK: nienależna rekompensata dla koncesjonariusza A2

Utworzono: poniedziałek, 04, listopad 2019 13:11

został uznany przez koncesjonariusza.

W 2012 r. rząd polski zawiadomił Komisję Europejską, że wypłacił koncesjonariuszowi zawyżoną pomoc. Komisja Europejska w 2014 r. wszczęła oficjalne dochodzenie w tej sprawie, które trzy lata później zakończyło się decyzją zobowiązującą AWSA do zwrotu nienależnych rekompensat (895 mln zł) wraz z odsetkami, czyli w sumie 1,367 mld zł. Jeszcze jesienią 2017 r. spółka odwołała się od decyzji KE do Sądu UE w Luksemburgu. 24 października 2019 r. sąd podtrzymał decyzję KE, uznając tym samym, że wyliczenia rekompensat były nieprawidłowe, czyli wyższe od należytych.

Odzyskane pieniądze trafią do Krajowego Funduszu Drogowego i zostaną przeznaczone na realizację inwestycji drogowych. Spółka Autostrada Wielkopolska może jeszcze zaskarżyć wyrok Sądu UE do Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej, jednakże musiałaby ona dotyczyć tylko kwestii prawnych, a nie faktycznych ustaleń.

Źródło: NIK